

DORPER - HODNOCENÍ PLEMENNÉHO STANDARDU

Dorper Asociace CZ

www.dorper.biz

Obsah	
Úvod	str. 3
Systém bodování	str. 3
B Stavba těla	str. 3
G Rámec a růstové schopnosti	str. 4
D Zmasilost a ztučnění	str. 4
P Zbarvení	str. 4
H Rouno a pokrytí	str. 5
T Třída	str. 5
Přehled bodovacího systému	str. 6
Hodnocení vzhledu, stavba těla - B	
Hlava	str. 7
Přední čtvrt a krk	str. 10
Trup	str. 13
Zadní čtvrt	str. 14
Reprodukční orgány	str. 17
Celkový vzhled a proporce	str. 19
Rámec a růstové schopnosti - G	str. 20
Zmasilost a ztučnění - D	str. 20
Zbarvení - P	str. 21
Rouno - H	str. 27
Třída - T	str. 29
Cvičná galerie	
Hlava	str. 30
Přední čtvrt	str. 33
Trup	str. 35
Rámec	str. 35
Zadní čtvrt	str. 36
Reprodukční orgány	str. 38
Pigmentace	str. 40
Typ	str. 40
Zbarvení	str. 41
Rouno & srst	str. 44
Vylepšování	str. 47
Drobné rady k chovu	str. 48

Hodnocení plemenného standardu ovcí Dorper

Tato příručka je zpracována za použití obsahu publikace „Breed Standard of excellence“ poskytnuté Dorper Asociací CZ světovou federací World Federation of Dorper Breeders Societies. World Federation of Dorper Breeders Societies poskytla Dorper Asociaci CZ souhlas s použitím obsahu publikace pro použití v rámci činnosti na území České republiky a Slovenské republiky.

Dokonalá ovce Dorper je zvíře, které dokáže zvládat náročnější životní podmínky, přitom rodit zdravá a životaschopná jehňata dosahující vynikající jatečné výtěžnosti.

Vymezení: Ohodnocení stupně kvality pomocí popisu a bodováním zvířete, podle jeho vzhledu a užitkovosti. Hodnoty musí odpovídat danému zvířeti.

SYSTÉM BODOVÁNÍ

Bodové hodnocení jednotlivých parametrů:

<i>Hodnocení parametrů B,D,P,H</i>		<i>Hodnocení rámce-G</i>
Velmi dobrý	5 bodů	Přerostlý
Nad průměr	4 body	Rámec blíží se standardu, mírně přerostlý
Průměr	3 body	Standardní rámec
Pod průměrem až špatný	2 body	Nedorostlý
Velmi špatný	1 bod	Výrazně nedorostlý

Zvířata posuzujeme takto:

Stavba těla, Hodnocení vzhledu- Symbol „B“

Porovnání celkového exteriéru a jednotlivých partií těla hodnoceného zvířete se standardem plemene (hlava, krk, končetiny, trup)
(tento parametr bude v dalším období na základě zkušenosti z hodnocení rozpracován do systému lineárního popisu exteriéru)

B5 výtečná stavba těla (ideál) – vhodný pro další použití v plemenitbě

B4 dobrá stavba těla – vhodný pro další použití v plemenitbě

B3 průměrná stavba těla – použitelný k jatečné produkci

B2 špatná stavba těla – nedoporučený k chovu

B1 velmi špatná stavba těla s vadami – nepoužitelný pro další chovné účely, vyřazený

Rámec a růstové schopnosti : Symbol „G“

Zvíře má mít velikost přiměřenou svému věku. Nejsou žádoucí přerostlá zvířata ani příliš malá.

G5 přerostlý – chovný kus vhodný pro komerčně zaměřené chovy

G4 rámec blížící se standardu, mírně přerostlý – vhodný pro další použití v plemenitbě

G3 průměrný rámec (standard) – vhodný pro další použití v plemenitbě

G2 nedorostlý – chovný kus vhodný pro komerčně zaměřené chovy

G1 výrazně nedorostlý – nepoužitelný pro další chovné účely, vyřazený

Zmasilost a ztučnění: Symbol „D“

Tělo zvířete má být dobře osvalené a pevné. Tukové vrstvy mají být přiměřené a rovnoměrně rozložené. Při posuzování více znevýhodňujte příliš tučné mladé kusy, než dospělá zvířata.

D5: velmi dobré osvalení a ztučnění po celém těle bez soustředění tuku na některém místě – vhodný pro další použití v plemenitbě

D4: nadprůměrné osvalení, mírná lokalizace tuku v nějakém místě – vhodný pro další použití v plemenitbě

D3: Značné množství lokálně soustředěného tuku nebo suchý jedinec – chovný kus vhodný pro komerčně zaměřené chovy

D2: Lokálně ztučnělý nebo příliš suchý jedinec, slabé osvalení – nejlépe obchodní standardní zvíře nevhodné k dalšímu chovu

D1: Nadměrná akumulace tuku nebo velmi suchý, špatné osvalení – jateční kus

Zbarvení: Symbol „P“

Zbarvení plemen Dorper a White Dorper bude popsáno dále. Popis bude obsahovat náčrty a fotografie.

Pro vymezení zbarvení platí následující rozdělení mezi horní a spodní částí zvířete. Pomyslná dělicí čára prochází:

- a) Na patním hrbolu hlezná
- b) Na nižším vrcholku kolenního jablka
- c) U beranů směrem dozadu ke spojení šourku
- d) U bahnic směruje směrem nahoru k rozmnožovacímu ústrojí.

P5, P4 a P3 splňuje podmínky chovného kusu, P2 označuje zvířata vhodná pro jatečnou produkci nebo standardní obchodní zvíře. Výběr P1 je pro jateční zvířata.

Rouno: Písmeno „H“

H5, H4 a H3 splňuje podmínky chovného kusu, H2 označuje zvířata vhodná pro jatečnou produkci nebo standardní obchodní zvíře.. Výběr, H1 je pro jateční zvířata.

Rouno bude také popsáno pomocí nákresů. Dělicí čára, která se používá u zbarvení, bude mít na rozdělení v případě rouna také vliv.

Třída: Písmeno „T“

T5- Velmi dobrý, vhodný pro šlechtitelské programy

T4- Dobrý, vhodný pro komerčně zaměřené chovy

T3- Použitelný, vhodný do chovů, zejména k jatečné produkci

T2- Obchodní, standardní zvíře nevhodné k chovu

T1- Vyřazený, nepoužitelný pro další chovné využití

Pro použití plemenného standardu platí následující pravidla:

- **Hodnocení se snižuje podle míry odchylky:** To znamená, že čím větší odchylka od ideálu, tím nižší bodové hodnocení. (Tedy náznak barvy okolo očí může při nejlepším získat hodnocení P3. Střední míra zbarvení bude mít hodnocení snižené na P2 a extrémní zabarvení kolem očí, které zasahuje i do tváře, dostane P1.)
- **Nežádoucí:** Při analýze mohou nežádoucí prvky získat nejvýše hodnocení P2, a pokud jsou extrémní, obdrží hodnocení P1 (tzn. hnědou ve tváři lze hodnotit nejvýše známkou P2 a nadměrné množství hnědé P1).
- **Jateční nebo defektní kusy:** O ty se jedná v případě, kdy je ve stavbě těla přítomna nějaká zásadní nedostatečnost nebo zvíře spadá do jiného extrému ve zbývajících sekcích plemenného standardu.

Přehled bodovacího systému

B	G	D	P	H	T
5	3-4	4-5	3-5	3-5	TYP 5
4-5	3-4	5	3-5	3-5	TYP 5
4-5	2-5	4-5	3-5	3-5	TYP 4
3-5	2-5	3-5	2-5	2-5	TYP 3
2-5	2-5	2-5	2-5	2-5	TYP 2

Popis typu

Typ 5	Velmi dobrý, vhodný pro šlechtitelské programy
Typ 4	Dobrý, vhodný pro komerčně zaměřené chovy
Typ 3	Použitelný, vhodný do chovů, zejména k jatečné produkci
Typ 2	Obchodní, standardní zvíře nevhodné k chovu
Typ 1	Vyřazený, nepoužitelný pro další chovné využití

Odpovězte na otazníky (?) - zkouška zda jste porozuměli						
B	G	D	P	H	T	Typ
?	5	4	5	5	5	T5
2	?	5	3	5	2	T2
3	5	5	4	3	?	T3
4	5	?	5	5	2	T2
5	5	5	?	5	1	?
5	4	4	5	5	?	T5
5	5	3	4	5	?	?

Odpovědi patřící místo otazníků (?). Souhlasíte?

1. řádek: B=5 (zvíře je v T5 a D už je 4)
2. řádek: G=2 (zvíře je v T2, tedy o 2 body méně než je minimum pro chovný kus)
3. řádek: T=3 (podle nejnižší hodnoty z kontrolních kategorií B,G nebo D)
4. řádek: D=2 (opět podle nejnižší hodnoty kontrol. kat. B,G nebo D)
5. řádek: P=1 , jateční (poznáme podle zařazení do T1)
6. řádek: T=5 , (2x4 body za B, G nebo D znamená T5)
7. řádek: T=3 , (D3 může být chovným kusem pro produkci jatečných zvířat)

Hodnocení vzhledu, stavba těla - B

Hlava

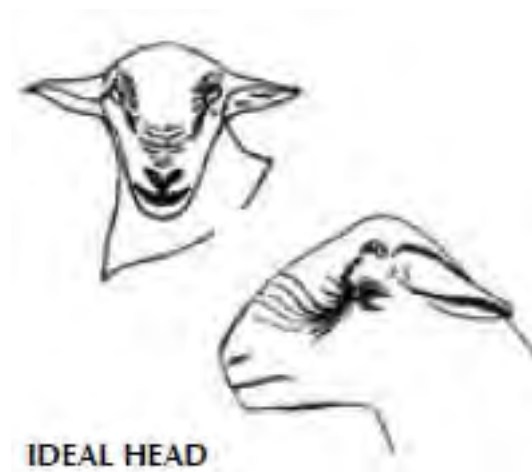
Hlava má zásadní význam pro určení třídy zvířete, jeho charakteru a zušlechtění. Jako pomůcky pro začátečníky jsou níže zahrnuty ilustrace, které vychází z ideálního tvaru hlavy.

4

Vymezení hlavy: Silná a dlouhá, s očima široko od sebe umístěnými v chráněné pozici. V ideálním případě silný nos, silná a dobře tvarovaná tlama s dobře zapadajícími hlubokými čelistmi. Aby se zvíře kvalifikovalo do třídy T5, na chov a komerční využití, musí se vrchní vnitřní část řezáků dotýkat horní dásně. Spodní čelist může být u dospělých zvířat kratší o 2 mm a u jehňat o 3 mm. Když zvíře shazuje přední zuby, může se pro ohodnocení kvality čelisti použít sousedních zubů. Čelo nesmí být klenuté. Velikost uší musí být úměrná k hlavě. Ideál představuje vyvinutý základ pro růžky nebo malé rohy. V případě těžkých rohů snižujete bodové hodnocení podle jejich velikosti.

Aspekty při hodnocení tvaru hlavy

IDEÁLNÍ TVAR HLAVY

LALOK (DVOJÍ BRADA): Tento znak pochází od perské ovce a obvykle bývá známkou lokalizace tuku. Jde o znak, který je nežádoucí a který je u ideálního tvaru hlavy vadou.

KRÁTKÁ HLAVA: Pokud se krátká hlava posadí na ideální tělo, zjistí se, že neodpovídá ideální třídě. Vymezení hlavy říká, že je „silná a dlouhá“.

TĚŽKÉ ROHY: Těžké rohy pochází od berana druhu Dorset Horn. Bodové hodnocení snižujte podle stupně této vady.

DLOUHÁ HLAVA: Definice uvádí dlouhá a silná, ale buďte obezřetní, nesmí být příliš dlouhá, protože jinak připomíná koňskou hlavu a neodpovídá přijatelné třídě.

PLOCHÝ NOS: Tohle není žádná výsada a vypadá to příšerně. Zvíře vypadá, jakoby narazilo do zdi. Podívejte se také na příklad HD-03 v cvičné galerii.

PLOCHÉ TEMENO: Ploché temeno hlavy nebo plochá hlava jsou při hodnocení třídy nežádoucí. Chceme, aby hlava berana byla vyklenutá (měla „korunku“). Díky tomu vypadá beran maskulinně. U bahnic je požadována hezká hladká hlava. Více příkladů najdete v cvičné galerii.

OBYČEJNÁ HLAVA: Pokud takhle vypadá hlava berana, pak jde o jateční kus. Při posuzování je nutná opatrnost aby se tento tvar hlavy nezaměnil s „mladou“ hlavou.

MLADÁ HLAVA: Mladá hlava, která má dobrý charakter, ale žádný pohlavní výraz (kožní záhyby). Dobré krmivo pomáhá u beranů pohlavní výraz zlepšit. Tento tvar patří ke znaku zušlechtěné hlavy, jak je viděli u ideálního tvaru hlavy. Jde o tvar žádoucí.

HLAVA S PROHLUBNÍ: Dávejte si pozor, abyste neurčili berana s nadměrným „římským“ nosem a vyklenutou hlavou (s korunkou) jako berana s propadlým čelem. Propadlé čelo je jasně patrná vpadlá část nad očima.

SPODNÍ ČELIST V PŘEDKUSU: Tomuto znaku se také říká rybí tlama a jde o vadu způsobenou příbuzenským křížením. Tato vada řadí zvíře mezi jateční kusy. Zuby se musí dotýkat vrchní dásně. Když zuby narostou příliš dlouhé, mohou později rozseknout blanku mezi rtem a vrchní čelistí.

SPODNÍ ČELIST V PODKUSU: Zapamatujte si, že v tlamě začíná „kvalita chovu“. Tomuhle se také říká papouščí tlama. Jedinec v chovu nepoužitelný - jatečné zvíře.

SLABÁ SPODNÍ ČELIST: Tlama musí tomuhle zvířeti dodávat potravu po celé roky. Na druhou stranu buďte opatrní, aby spodní čelist nebyla příliš silná. Podívejte se na vzorovou ideální hlavu a snažte se o rovnováhu.

VÝRAZNÝ KLABONOS: Silný klabonos s pohlavním výrazem představuje ideál. Tmavým změnám před očima se říká starcovo oko.

VELKÉ OČI UMÍSTĚNÉ ŠIROKO OD SEBE V CHRÁNĚNÉM

POSTAVENÍ: Působí to zvláště, že se tímhle vůbec zabýváme, ale patří mezi znaky tohoto zvířete (odolnost), že strčí hlavu do trnového keře, aby se napáslo, a z tohoto důvodu používáme slovo „chráněný“. Zkušenost vás také naučí, že z pohledu zepředu mohou být oči někdy příliš blízko u sebe, jako u paviána, nebo příliš vystupují a kazí tak hodnocení.

VELIKOST UŠÍ: Uši by měly mít velikost, která odpovídá velikosti hlavy a těla. Správná velikost uší je známkou dobré povahy, která je pro tento druh zásadní.

SHRNUTÍ: Hlava je důležitou součástí těla, její jednotlivé části se musí doplňovat. Více příkladů najdete v cvičné galerii.

Přední čtvrt a krk

Vstupujeme do oblasti týkající se jatečné výtěžnosti, a i když se možná nejedná o ty nejoblíbenější partie masa, jsou životně důležité pro výkonnost zvířete.

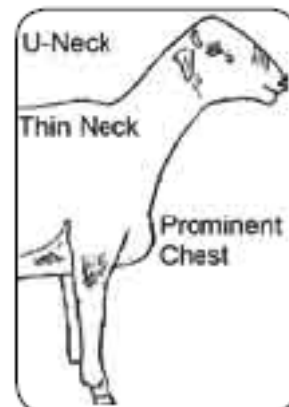
Vymezení: Krk by měl být středně dlouhý, dobře osvalený, široký a dobře spřažený s přední čtvrtí. Ramena by měla být pevná, široká a silná. Hrudí mírně vyčnívající za ramena, střední šířka a dobrá výška jsou ideálem. Hrudní končetiny musí být silné, rovné a dobře umístěné, se silnými spěnkami a paznehty nerozštěpenými příliš do široka. Slabé spěnky a nohy do „x“ musí podle míry vady snižovat hodnocení. Ramena, která se zdají být volná, předhrudí, které má příliš ostrý sklon vzhůru a nijak za ramena nevystupuje, křivé nohy a špatná chůze, představují defekty.

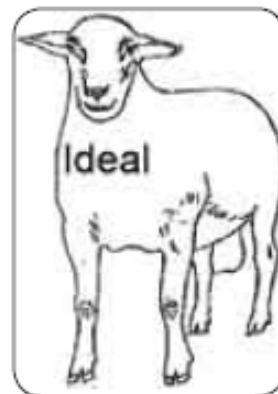
Posouzení přední čtvrtě

Krk – středně dlouhý, dobře osvalený, široký a dobře navázaný k tělu. Krk by měl být silný a dobře připojený k tělu. V případě berana, u kterého to zajistí dobré osvalení, chceme, aby byl silnější a středně dlouhý. Krk ve tvaru do U je nežádoucí. Pro samičí vzhled, je u ovce žádoucí mírně slabší a delší krk. Hlava zvířete by se měla nést mírně vpředu spíš než vysoko. Zvířeti, které nosí hlavu vysoko, se většinou nedostává temperamentu. Proto musí být krk středně dlouhý, dobře osvalený s dobrým napojením k tělu – musí do něj jakoby vplouvat.

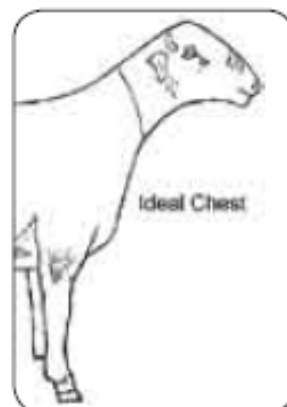
obrázek: Krk do U, slabý krk, výrazný hrudník

Ramena by měla být pevná, široká a silná. Protože byly ovce Dorper chovány výlučně v podmínkách extenzivního chovu, jsme velmi nároční na jejich chodivost. Rameno spojuje s tělem jen membrána. Dejte si pozor, abyste nepřehlédli volná ramena. Tento nedostatek se nezlepší s pohybem nebo s věkem, ale zhorší se. Volná ramena jdou poznat, když lopatka vyčnívá nad páteř. Když zvíře kráčí, přichází směrem k vám, nebo se otáčí, snadno si volných lopatek všimnete. Ve vážných případech se lopatka uvolní na tolik, že můžete vsunout svoje prsty mezi tělo a lopatku, což vysvětluje požadavek širšího a dobrého spřažení. Plece se nesmí směrem k tělu snižovat, ale musí do těla vplouvat za rameny. Pokles na vrchní linii si vysvětlíme v rámci části o trupu. Na hrudních končetinách a ramenech musí být patrná dobře utvořená svalová hmota, dobře viditelná na předloktí a rameni.

Mírný přesah předhrudí přes ramena, středová šířka předhrudí (mezi nohama) a dobrá hloubka předhrudí představují ideál. Tato část přední čtvrti je velmi důležitá, protože zahrnuje dva velmi důležité aspekty. Vystupování předhrudí, jak ho můžeme vidět ze strany, souvisí s umístěním nohou, což má souvislost s chodivostí zvířete. Plochý hrudník může být známkou toho, že jsou nohy umístěny příliš vpředu a projeví se jako nedostatečná schopnost chůze. Je lepší mírně výraznější hrudník, než žádný hrudník. Mírné vyklenutí vpředu je spojené s chodivostí, ale

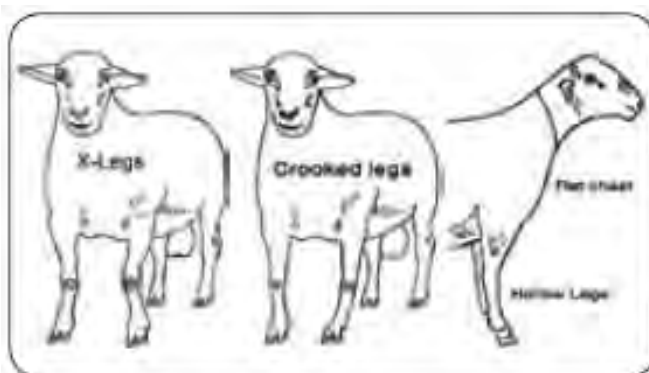
také se snadnými porody jehňat. Zkušenost ukazuje, že jakmile jsou hlava a ramena při bahnění venku, zbytek lehce následuje.

Pánevní končetiny musí být silné, rovné a dobře umístěné, se silnými spěnkami a paznehty, které nejsou příliš do široka rozštěpené. Plemeno Dorper bylo vyšlechtěno, aby se mu dařilo v podmínkách extenzivního chovu a bylo schopné se v těchto podmínkách dobře rozmnožovat a využívat pastvu. Prohnuté, vybočené či ohnuté končetiny mohou vést až ke chromnutí zvířat, ta se pak špatně a neochotně pohybují a často leží. Jsou lepší nohy mírně do "X" než nohy prohnuté ven nebo křivé. Někdy narazíte na nohy, které jsou „zasunuté“. Podívejte se na FQ-02 v cvičební galerii. Pokud je tahle vada příliš vážná, raději zvíře poražte. Silné spěnky jsou zásadní, protože nesou váhu celého těla. Tato váha bude stoupat s věkem a s březostí u bahnic.

Nohy „do x“ a Nohy „do x“ se zkroucenou spěnkou

Všimněte si také rozdílu u dlouhých a krátkých spének na pánevních končetinách zvířete. Paznehty by neměly být příliš rozštěpené, což je znak běžnější v měkké půdě, kde nejsou žádné tvrdé povrchy. Tkáň mezi paznehty se může poškodit, a to způsobí infekci a ta omezí chodivost. Shrnutí - Slabé spěnky, nohy „do x“ a rozštěpené paznehty musí podle míry těchto vad snížit hodnocení zvířete.

Ramena, která se zdají být volná, předhrudí, které vyčnívá příliš ostře a nevystupuje dozadu, křivé nebo do stran prohnuté nohy, příliš široká přední čtvrt, špatná schopnost chůze: to všechno jsou nežádoucí znaky.

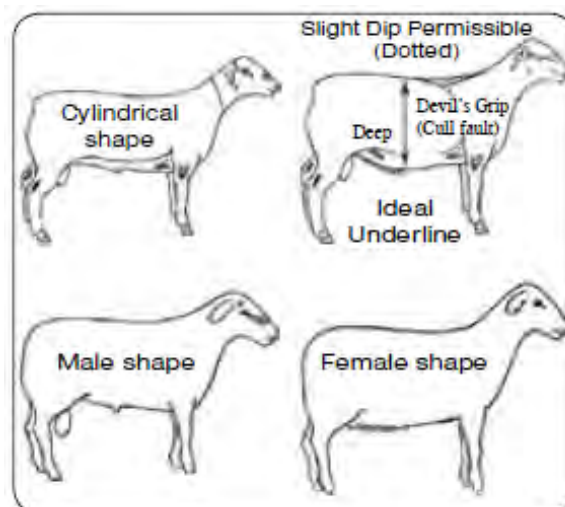
Přední čtvrt musí mít **dobrou hloubku**. Ta se měří od ramene po předhrudí. Výrazný hrudník pochází od perské ovce a může ukazovat na umístění tuku. Plochý hrudník, jako je ten na obrázku, je vadou. Viz cvičební galerie s příklady.

Trup

Vymezení: Ideál představuje dlouhé, hluboké, široké tělo, žebra hezky vyklenutá, hřbet široký a plný. Zvíře musí mít dlouhá, rovná záda a nesmí mít tzv. „Dáblovo sevření“ (Devil's Grip - zalomení za kohoutkem). Mírný pokles za rameny je přípustný.

Trup je produkčním prostorem našeho chovu, musí být dostatečně prostorný, jsou v něm uloženy všechny orgány trávicí soustavy, kde dochází k přeměně krmiva na svalovinu, a navíc tam má být dostatek místa pro vyvíjející se jehňata. Zádové svaly patří k jednomu z nejcennějších jatečních partií.

Válcovitý tvar (cylindrical shape) - Mírný přípustný pokles (tečkovaně) - hluboké, Dáblovo sevření (jateční vada) - Ideální spodní linie (Ideal Underline), Samčí tvar (Male shape), Samičí tvar (Female shape)

Dlouhé, hluboké, široké tělo: Délka trupu se měří od konce lopatky (najděte pohmatem) po přední stranu kyčle. Tohle je ta část těla, kde najdeme kotlety a žebírka. To samozřejmě závisí také na délce těla, protože pokud zvíře prodloužíte, nebude mít víc žeber, ale víc masa. Ale dejte si pozor, abyste ho neprotáhli příliš. Zvíře by mělo také být široké a trup vysoký.

Dlouhý trup (Long barrel)

Široký hřbet, aby mohl hřbetní sval růst, a aby byl dostatek prostoru pro potravu a vývoj dělohy pro dvojčata. Důležitá je hloubka (Deep), měří se jak je vidět na obrázku. To přímo souvisí s vyklenutím žeber a typem zvířete. Válcovitý tvar není ideální a jde o vadu, zejména co se týče určení třídy zvířete. Chceme podsadu, která ukazuje na dobrou hloubku těla.

Dlouhá rovná záda (dobrá horní linie) je také důležitá. Mírný pokles je přípustný, ale když se stane výrazným s volnými rameny („Dáblovo sevření“), zvíře je určeno k porážce.

Silný hřbet (Strong loin)

Ideálně a dobře vyvinutý hřbet (sledujte svalstvo) směrem k zadku zvířete (viz obrázek) je známkou dobrého osvalení. Pamatujte si, že svaly znamenají maso. Hřbet by měl být široký, plný a měl by jakoby vplouvat do zadní čtvrtě. Prvek, který je velmi důležitý a snadno se přehlédne, je samčí a samičí vzhled zvířat. Plodnost je těmto znakům přímo úměrná, a pokud se podíváme na náčrty (viz. obrázek výše), chceme, aby ovce měla celkově samčí tvar těla, a beraní tělo, aby bylo samčí. Usilujte o to, abyste plemeno udržovali takové, jak byste ho našli v přírodě. Více příkladů najdete ve cvičební galerii.

Zadní čtvrtě

Vyobrazení zadní čtvrtě na další stránce mluví samo za sebe. Na zadní čtvrti najdeme jen drahé maso a jsou to ty partie, které tvoří značnou část váhy poraženého kusu. Oceňme proto, čeho se dá dosáhnout, jak vidíme na obrázcích.

4

Vymezení: Ideálem je dlouhý a široký zadek. Vnitřní a vnější kýta by měl být u dospělých zvířat dobře osvalena. Zadní nohy musí být silné a dobře umístěné, s masivními spodními částmi a silnými spěnkami. Slabé, překroucené spěnkové kosti a srpkovitá hlezna musí podle stupně vady snížit hodnocení. Hlezna musí být silná, bez tendence vytáčet se dovnitř nebo ven. Hlezna prohnutá ven nebo kolmá jsou defektní.

Zřetelně tvarovaná zadní čtvrtě:

Dlouhá kýta, hluboká a dobře osvalená (*Long Rump, Deep & well fleshed*)

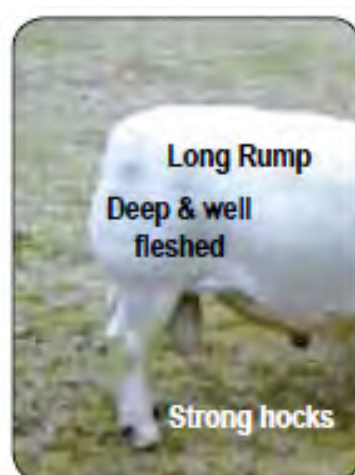
Silná hlezna (*Strong hocks*)

Široké kýty (*Wide Rump*)

Vnitřní stehno (*Inner twist*)

Vnější stehno (*Outer twist*)

Silné a dobře umístěné nohy (*Legs strong & well placed*)

Dlouhá a široká zád':

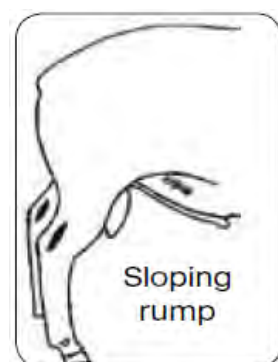
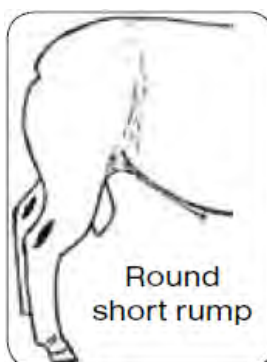
Tohle je určující pro velikost jehněčí nebo skopové kýty. Až 1/3 ceny jehněte může určit dobrá zadní čtvrt'. Vnitřní a vnější kýta, jak je vidět na obrázcích, musí být dobře osvalené. Sval musí procházet přímo dolů k hleznu, jak je to patrné na obrázku. Říkáme, že „holeň nesmí být štíhlá“ nebo že „úpon musí být krátký.“ To je ta část nad hleznem. Klesající zád' nebo krátká kulatá zád' jsou vady snižující hodnocení.

Krátký, stažený stehenní sval, obnažená holeň (*Short, tight thigh muscle, bare in the shin*)

Pokleslá zád' (*Sloping rump*)

Kulatá, krátká zád' (*Round short rump*)

Zadní nohy musí být silné, jen si představte, jak moc se zadní nohy namáhají, když se 110 kilový beran páří s ovci. Pamatujte, že když beran proniká do ovce, ovce se musí v jeho nohách pohupovat a jeho nohy musí být v dobrém postavení, aby ho pro dobrou penetraci udržely. Když jsou nohy v dobrém postavení, je více než dost prostoru pro zdravý vývoj varlat a ta mají i místo, kde viset. Postavení nohou také určuje umístění pánevních kostí, které zdědí jeho potomci, a to je důležité pro snadné bahnění. Totéž platí pro ovci, protože musí mít sílu v nohách, aby při páření unesla váhu berana. Schopnost chůze je zásadní a na zadní nohy se při posuzování musíme dívat kritickým okem. Zadní nohy musí být silné a „kraví“ hlezna musí snižovat hodnocení podle stupně této vady. Kolmo umístěné a do stran prohnuté („lukovité“) nohy patří mezi jateční vady.

Kolmá hlezna

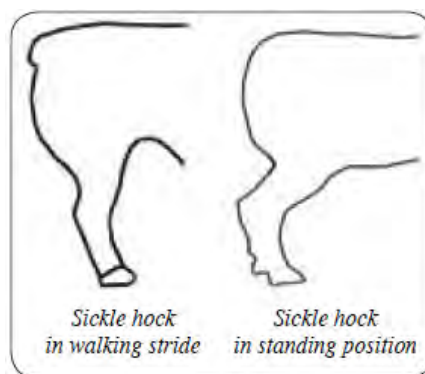

Do vnějšku vybočené nohy

Srpkovitá hlezna znamenají, že zvíře chodí se zadními nohama příliš vpředu, a to omezuje jeho schopnost chůze. Kolmo umístěná nebo rovná hlezna můžou být důsledkem slabých spěnek. Zkroucené spěnky můžou vzniknout jako důsledek typu krmiva, vlivu okolního prostředí (měkká půda) a genetiky. Hodnocení snižujte podle míry vad.

Srpkovité hlezno za chůze (Sickle hock in walking stride)

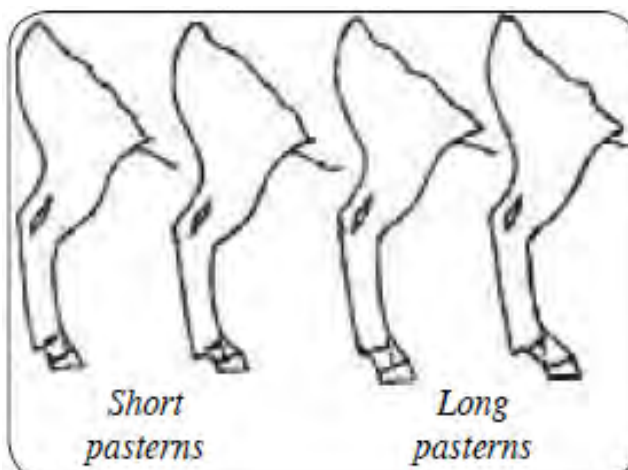
Srpkovité hlezno ve stoje (Sickle hock in standing position)

Vybočené spěnky

Když se podíváte na ilustrace níže, všimnete si, že dlouhé spěnky mají větší předpoklad ke zborcení, než krátké. Zvíře na nohách stojí lépe, když jsou spěnky krátké. Slabé spěnky posuzujeme citlivě, ale pokud se zadní pazneht dotýká země, jde o jateční kus.

Krátké spěnky (Short pasterns)

Dlouhé spěnky (Long pasterns)

Reprodukční orgány

Rozmnožovací ústrojí je malé, ale je to místo, kde celý proces reprodukce začíná. Nezanedbejte dobře posoudit jeden z nejdůležitějších prvků.

Vymezení: Dobře vyvinuté vemeno a rozmnožovací ústrojí je u ovce zásadní. Šourek berana by neměl být příliš dlouhý a varlata by měla mít stejnou velikost a nebyť příliš malá. Jakékoliv odchylky z hlediska varlat se považují za jateční defekty.

Minimální obvod varlat v pozici vsedě:

- Věk 10 měsíců 30 cm
- Druhé zuby 32 cm
- Čtvrté zuby 33 cm
- Šesté zuby a starší 34 cm
- Na šourku berana je povolený rozštěp hluboký 1,5 cm, měřeno od nejnižšího bodu po spodek varlat.
- Jakýkoliv náznak vyhrěznutí na řitním otvoru nebo vagině představuje defekt.

Cíleně prohlédněte každou bahnici potom, co porodí první jehně, ověřte jestli má zdravé vemeno, než ji znovu připustíte. Nezařazujte do chovu bahnice, která se o svoje jehňata nedokážou do odstavu postarat. Věnujte pozornost věcem, na kterých skutečně záleží. Pamatujte si, že to, jak jehně první dva měsíce roste, vypovídá o produkci mléka a mateřských kvalitách bahnice. Dělejte si poznámky, označujte je a zlepšete tak efektivitu vašeho stáda. Pokud jde o dobře vyvinuté rozmnožovací ústrojí u ovcí, platí, že ovce s takovýmto ústrojím mají sklon lépe produkovat mléko a snáze rodit. Pigmentace nebo známka pigmentace na strucích ovce je dobrým znakem. Pigmentace na rozmnožovacím ústrojí ovce nebo známka pigmentace je u bílého plemene Dorper nezbytná, aby se zabránilo spáleninám od slunce. Pokud se bahnice spálila a beran se s ní chce spářit, bahnice často odejde. Neztraťte reprodukční schopnost stáda, tím, že budete ignorovat nedostatek pigmentace.

Dobře zbarvené struky (Well pigmented teats)

Šourek berana by neměl být příliš dlouhý, protože se může při běhu potlouct a to může ovlivnit regulaci teploty a kvalitu semene. Varlata by měla být stejně velká a mít správný průměr. Viz vymezení pro minimální velikosti. Tohle měření by se mělo provádět v pozici vsedě. Varlata o správné velikosti, která visí nepříliš níž, než je hlezno, jsou ideální. Správný

postup ale je, nechat varlata

vyšetřit a nechat si změřit počet spermií. Nepomůže, pokud máte všechno v pořádku a k tomu neplodného berana, nebo berana s nízkým počtem spermií. Je důležité upozornit na to, že spermie jsou velmi citlivé na teplo. Mnoho vnějších podmínek může teplotu beraních spermií ovlivnit, jako například extrémní horka nebo velmi studené prostředí. Zvíře teplotu semene usměrňuje snížením varlat pro ochlazení. Zatažení varlat k tělu teplotu semene zvýší. Proto pokud tvar a pružnost šourku neodpovídají standardu, můžete skončit s nízkým počtem spermií. Beranovi také před začátkem páření prohlédněte předkožku a samotný penis kvůli infekcím.

Nesouměrná varlata (Unevent testicles)

Překroucený šourek (Twisted scrotum)

Rozštěpený šourek (Split scrotum)

Prohlídka penisu je velmi jednoduchá. Berana mějte posazeného a protlačte mu penis dopředu skrz předkožku. Infekci zjistíte snadno podle viditelných změn. Další, velmi zřídka se vyskytující vadou, jsou překroucená varlata nebo varlata na 45°. Rozštěp na varlatech, jak je vidět na ilustraci, je nežádoucí a povolený je pouze rozštěp hluboký do 1,5 cm. Ideál představuje dobře zabarvená předkožka.

Obrázky malých a velkých varlat ukazují stejně staré berany, a přestože menší varlata těsně splňují minimální potřebnou velikost, je zde patrný rozdíl, který může u dvou beranů ve stejném věku nastat.

Malá & velká varlata (Small & large testes)

Ideální velikost & tvar varlat (Ideal size & shape testicles).

Nakonec se podívejte na dvě ovce s rozdílným rozmnožovacím ústrojím (fotografie). Šířka mezi nohama je zásadní pro vývoj vemene a správné oddělení pánevních kostí pro bahnění. Podívejte se na fotografie v cvičebné galerii kvůli dalším příkladům. Pamatujte na to, že reprodukce je nepostradatelná.

Vlevo: Nedovyvinuté rozmnožovací ústrojí.

Vpravo: Dobře vyvinuté rozmnožovací ústrojí

Celkový vzhled a proporce

Poslední hledisko, které se hodnotí v rámci stavby těla, je celkový vzhled a proporce:

Vymezení: Ovce musí být symetrická a jednotlivé části těla musí být vzájemně proporčně vyvážené. Ideálem je klidná povaha a vitální vzhled.

Následující obrázky jsou dobrými příklady celkového vzhledu a vyváženosti. Pokud nemáte zkušenosti s hodnocením, buďte při něm opatrní, abyste zvíře nediskriminovali předtím, než dosáhne svého plného potenciálu. U obecného vzhledu se soustředíme a díváme na to, jak se jednotlivé partie navzájem doplňují.

Vyvážeností se myslí to, že vztah **mezi výškou, šířkou, délkou a hloubkou** zvířete musí být v dobrém poměru. Když se na zvíře podíváte, musíte si v mysli představovat něco velmi blízkého ideálu. Dorper ovce se nesmírně zlepšila pomocí výběru podle parametrů plemenného standardu. Pokud se nám podaří udržovat přesné záznamy o šlechtění, plemennou knihu a kontrolu užitkovosti podle tohoto systému, povežeme se na vrcholku vlny k úspěchu, to znamená kvalitní populaci.

Viz cvičební galerie pro více příkladů.

Rámec a růstové schopnosti : Symbol „G“

Vymezení: Ideál představuje ovce, která má na svůj věk odpovídající velikost a hmotnost. Hodnocení snižujte u extrémně velkých nebo extrémně malých zvířat, které mají stejné životní podmínky.

Dávejte si pozor, abyste nepřišli o kvalitu osvalení a šířku, když se snažíte zvíře vyšlechtit vyšší. Pokud budeme předpokládat, že tři mladé ovce na následujících obrázcích jsou všechny rok staré, můžeme říci, že ovce č. 1 je na svůj věk trochu malá. Pokud by byly staré 6 měsíců, můžeme říci, že ovce č. 3 je na svůj věk poměrně vysoká. To znamená, že ovce č. 2 je ideálně velká pro oba tyto příklady.

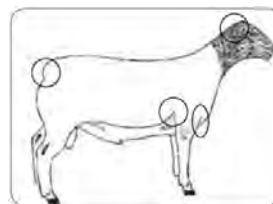

Pro jatečná jehňata je ideální, aby poražený kus měl ideální protučnění o váze plus mínus 40 kg, ve stáří 4 až 5 měsíců. Tato váha závisí na kvalitě pastvy. Za velmi příhodných podmínek lze této váhy dosáhnout dokonce i dříve.

Zmasilost a ztučnění: Symbol „D“

Vymezení: Přílišná lokalizace tuku na jakékoliv části těla (viz zakroužkovaná místa) je nežádoucí. Rovnoměrné rozložení tenké vrstvy tuku po celém těle a mezi svalovými vlákny je ideální. Ovce musí být pevná a svalnatá.

Protučnění u plemene Dorper je tak dokonalé, že se touto otázkou nemusíme příliš zabývat. K problémům dochází, když chovatelé nerespektují 60 let zkušeností a experimentují s tlustoocasými berany na jejich čistokrevných Dorpereich, aby je „vylepšili“. Ano, mohou dosáhnout vitálnosti kříženců, ale s jehňaty, které ztratí na hodnotě a budou mít lokalizovaný tuk. Přitom potomky tohoto křížení nelze ve vašem stádě znovu použít, protože jde o neodpovídající typ. Pokud potřebujete protučnělejší jehňata, použijte správný druh čistokrevné Dorper ovce nebo White Dorper berana. Výsledky vás překvapí a vaše stádo zůstane čistokrevné. Kroužky na obrázku ukazují místa, kde většinou dochází

k hromadění tuku. Pamatujte, že tvar těla, velikost a rozložení tuku patří mezi hlavní hodnotící hlediska, ve kterých se připouští jen 4 nebo 5 bodů pro chovné kusy.

Zbarvení u Dorper ovcí

Vymezení : Bílá ovce s černou hlavou a krkem představuje ideál. Na těle a nohách je povoleno omezené množství skvrn. Úplně bílé ovce nebo ovce, které jsou z větší části černé, jsou defektní. Hnědá nebo bílá vlna okolo očí musí podle stupně vady snížit hodnocení. Růžové struky, růžová pod ocasem a bílé paznehty jsou vadami. Hnědá na hlavě je nežádoucí.

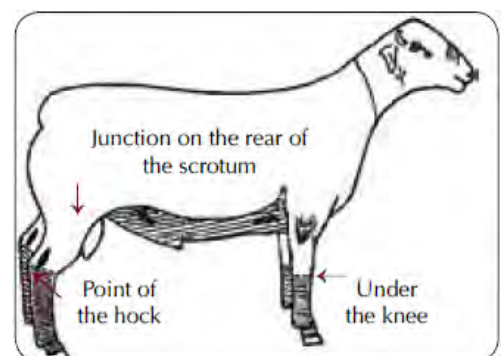
Zbarvení je jediná kategorie, kde jsou standardy odlišné pro plemeno Dorper a plemeno White Dorper. Nejdříve se podíváme na Dorper (černohlavou) a potom na White Dorper. Abychom zbarvení porozuměli, máme k dispozici pomyslnou dělicí čáru, která zvíře rozděluje na dvě sekce. Vychází z vizuální atraktivity a zohledňuje příbuzenskou plemenitbu. Pro komerční chov je důležitější se soustředit na ty aspekty, které ovlivňují ekonomické ukazatele chovu, kategorií B, G a D. Pro vysvětlení budeme stále odkazovat na ilustrace. Dělicí čára je pro Dorper i White Dorper stejná.

Dělicí čára pro zbarvení:

Sledujte /// šrafování na zvířeti v následujícím nákresu.

- Na hlezně: Na patním hrbolu hlezna. Vše pod tímto bodem se chápe jako součást podsady. Vytváří se pomyslný kruh okolo nohy.
- Pod kolenem: Bereme od spodní části volné kolenní česky, a co je pod ní, je součástí podsady, tedy stejně jako u hlezna.
- Teď se podíváme na spodní část těla a imaginární linii, jak ji vidíte na obou stranách. Až zvíře uvidíte, bude velmi jasně rozpoznatelná. Vede dopředu, ale ne dál, než k zadní části předních nohou. Podsada se táhne dozadu, u berana ke spojení šourku. Pokud je šourek černý a má tmavou pigmentaci, je to dovoleno, ale pokud je na šourku černá krátká srst, považuje se za součást podsady a pigmentace je potom omezená do 10 cm v průměru.
- U ovcí tato podsada vede nahoru k rozmnožovacímu ústrojí.

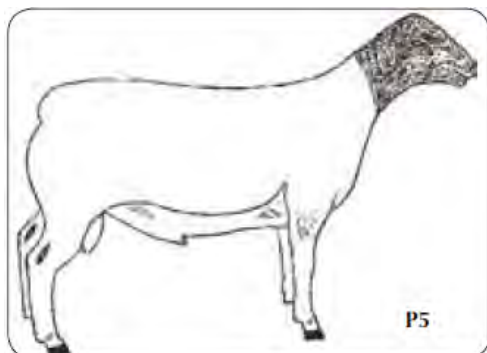
Spojení na zadní straně šourku (*Junction on the rear of the scrotum*)
Patní hrbol hlezna (*Point of the hock*)
Pod kolenem (*Under the knee*)

Zbarvení: Symbol „P“

P5: Ideální zbarvení.

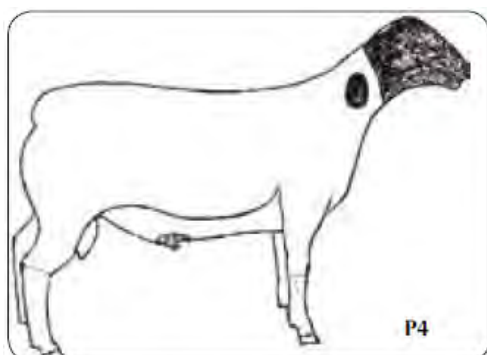
- a. Bílá ovce s černou hlavou nebo černou hlavou a krkem, zbarvení ne dále, než tam, kde se dotýká ramene nebo vpředu hrudní kosti.
- b. Úplná pigmentace na řitním otvoru nebo rozmnožovacím ústrojí a paznehtech je povinná.

Ideál

P4: Je dovoleno trochu větší zbarvení.

- a. Bílá ovce s černou pouze na hlavě a krku a s volně umístěnými černými skvrnami na krku, které se nedotýkají ramen nebo hrudníku.
- b. Zařivá bílá skvrna, která nepřesahuje dál dopředu, než k základům růžků.
- c. Několik teček na podsadě. Tečky, to je několik chlupů dohromady, které zčernaly a nevytváří flíček.
- d. Skvrna o 10 cm v průměru (zhruba o velikosti dlaně) na předkožce berana.
- e. Skvrna o 10 cm v průměru na rozmnožovacím ústrojí bahnice nebo konečníku berana.

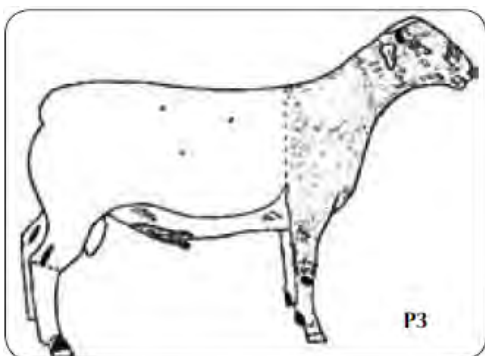
Bílá nebo hnědá (přerušovaná)

P3: Tohle je poslední sekce, která v rámci zbarvení stále umožňuje kvalifikaci zvířete jako chovného.

- a. Černá pouze na hlavě, krku a přední čtvrti, nezasahuje níže než je koleno nebo za rameno.

- b. Volně rozmístěné skvrny na přední noze a nad kolenem se považují za umístěné na přední čtvrti.
- c. Volně rozmístěné skvrny na nebo pod kolenem se řadí do umístění na podsadě. Jsou omezené na maximální velikost 10 cm v průměru. Skvrny na hlezně smí být pouze v rámci podsady.
- d. Pokud má zvíře černou přední čtvrt, může mít víc černé na předních nohách, za té podmínky, že na dělicí čáře je naznačený zlom.
- e. Omezené množství skvrnek po těle a na podsadě.
- f. Pro kategorizaci jako chovný kus musí mít zvíře 50 % pigmentace na paznehtech, rozmnožovacím ústrojí a řitním otvoru. Na každém paznehtu by měl být náznak pigmentu, stejně jako na každém struku. Pigmentace na předkožce berana není nutná.
- g. Skvrna o velikosti 10 x 20 cm je povolena na předkožce berana nebo na rozmnožovacím ústrojí ovce za té podmínky, že na podsadě není žádné další zbarvení.
- h. Bílá skvrna na hlavě nebo na krku, vyjma očí, kde se upřednostňuje černá. Hodnocení snižujete podle míry bílého nebo hnědého zbarvení kolem očí. Zářivě bílá skvrna, která nerozděluje černou hlavu, je povolena. Uši musí být alespoň z 50 % černé.

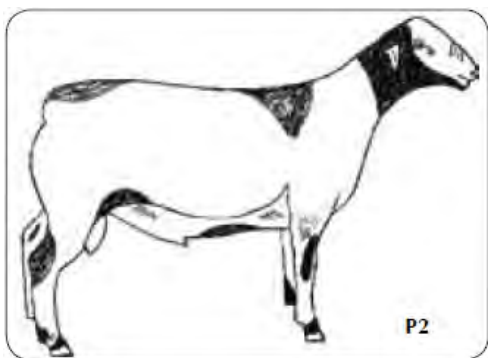
Poznámka k P3: Celá přední čtvrt může být černá, což nezasahuje za zadní část ramen a za imaginární linii vedenou před hřbet. Všimněte si také, že černá nemusí dosahovat na hrudník, za ramena. V případě, že barva zasahuje přes hrudník a za pomyslnou linii vzadu za rameny, je dovolena jen skvrna o velikosti 10 cm. Velkou skvrnu můžeme často vidět na rozmnožovacím ústrojí ovce, ale povšimněte si, že tvar této skvrny je podlouhlý a nesmí být širší než 10 cm. Všimněte si také vysvětlení v „D“, které říká, že pokud je přední noha černá, musí na ní být v barvě zlom na koleni. Podívejte se na vysvětlení „H“ a uvidíte, že zářivě bílá skvrna je povolena, a v tomto případě smí zasahovat přes základnu růžků směrem dopředu. Takže pokud je hlava černá s zářivě bílou skvrnou, která zasahuje přes růžkovou základnu, a nikde jinde černá není, hodnocení bude P3. Nepřerušená zářivě bílá skvrna tam, kde se černá dělí na dvě části, dostane P2. Bílá nebo hnědá kolem očí snižuje bodování na P3, P2 nebo P1, viz ilustrace. Aby se zvíře mohlo zařadit do P3, tak musí být celkové množství černé barvy na obou uších dohromady více než 50 %.

Lehce hnědá nebo přerušovaná bílá

P2:

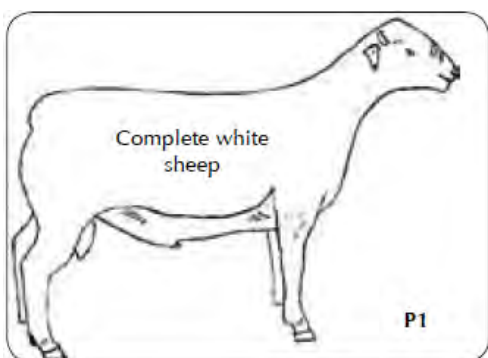
- a. Zvíře skvrnitě jinak než povoluje P3 a P4.
- b. Ovce s úplnou bílou září na hlavě a/nebo s více než 50 % bílé, když sečteme plochu obou uší dohromady.
- c. Větší množství hnědá okolo očí a hnědá barva ve tváři.
- d. Střední množství bílé kolem očí.

*Střední až nadměrné množství
Nepřerušovaná hnědá nebo bílá (okolo)*

P1:

- a. Úplně bílá nebo černá ovce
- b. Ovce, která má na těle jakoukoliv jinou barvou než je hnědá nebo bílá
- c. Nadměrné množství hnědé srsti kolem očí nebo ve tváři
- d. Žádný pigment na žádné z částí, kde se to vyžaduje
- e. Modré jedno, nebo obě oči
- f. Nadměrné množství bílé nebo hnědé srsti kolem očí zasahující do tváře.

Nadměrné množství hnědé

Úplně bílá ovce

Zbarvení u White Dorper ovce

Vymezení: Bílá ovce, s plným pigmentováním na víčkách, pod ocasem a na strucích představuje ideál. Na uších a na podsadě je dovoleno omezené množství skvrn.

Pokud se budete řídit ilustracemi pro bílou Dorperskou ovci, bude to pro vás velmi snadné.

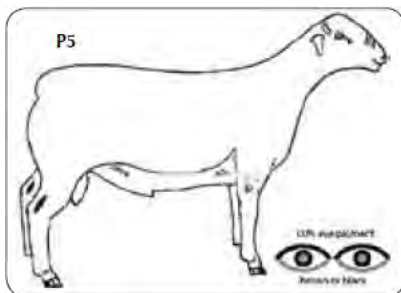
Poznámka: Hnědá nebo černá se považuje za pigmentaci a víčka se musí zkontrolovat, protože jsou růžová, pokud není žádná pigmentace patrná.

Pigmentace na obrázku č. 2 se považuje za úplnou. To stejné platí pro pigmentaci na rozmnožovacím ústrojí nebo řitním otvoru berana. Pigmentace je důležitým prvkem prevence spálenin od slunce. Na těchto měkkých, nechráněných místech a na uších se může vyskytnou rakovinové bujení, pokud na nich není žádná pigmentace. Pigmentace pod č. 1 představuje ideál. Na rozmnožovacím ústrojí je potřeba jen náznak pigmentu. Jedna ze skvrn, jak je zobrazeno na obrázku č. 1, postačí. Hnědé zbarvení bez skvrn je také přijatelné.

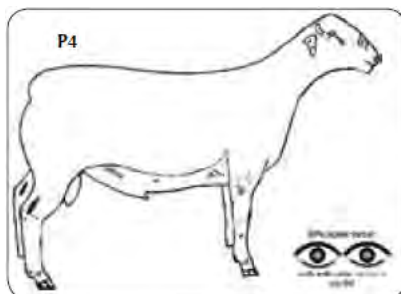
P5:

- a. Bílá ovce, jejíž srst nebo vlna nemá žádnou jinou barvu v rounu
- b. Zcela (ze 100 %) zbarvená, hnědá nebo černá oční víčka
- c. Pod ocasem nebo v okolí rozmnožovacího ústrojí musí být náznak pigmentu
- d. Hnědé nebo červené řasy jsou přípustné
- e. Na paznehtech se může objevit zbarvení

P4:

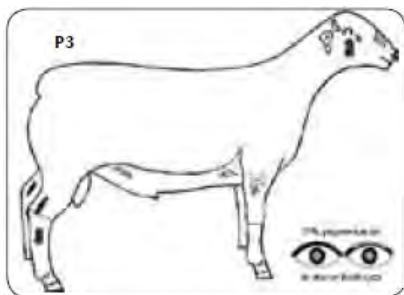
- a. Bílá ovce s omezeným množstvím rusé, hnědých nebo červených skvrnek/teček po těle, pouze na uších a podsadě
- b. Nejméně 50 % očních víček musí být pigmentovaných u ovcí i u beranů, s náznakem pigmentu na každém víčku
- c. Hnědé nebo rusé řasy jsou přípustné

P3:

- a. Bílá ovce s omezeným množstvím černých, hnědých nebo červených skvrnek po těle, pouze na hlavě, krku a podsadě
- b. Bílá ovce s hnědými nebo rusými skvrnami nebo místy po těle, pouze na hlavě, krku a podsadě, přičemž skvrny dohromady nepřesahují 10 cm v průměru

- c. Nejméně 25 % očních víček musí být u ovcí i beranů pigmentovaných, a pigment se může objevit na jednom nebo u obou očí
- d. Hnědé nebo rusé řasy jsou přípustné

Shrnutí pro chovný kus:

- P5: Na srsti není dovoleno žádné zbarvení, 100 % pigmentu na očích a náznak pigmentace na řitním otvoru nebo rozmnožovacím ústrojí
- P4: Několik černých, hnědých nebo rusých skvrn/malých flíčků na uších a podsadě je povoleno, 50 % celkové pigmentace má být přítomno na očích s náznakem pigmentu na každém víčku
- P3: Hnědé nebo rusé skvrny nebo místa dohromady nepřesahují 10 cm v průměru a jsou přípustné v srsti na hlavě, krku & podsadě s 25% celkovou pigmentací na jednom nebo obou očích

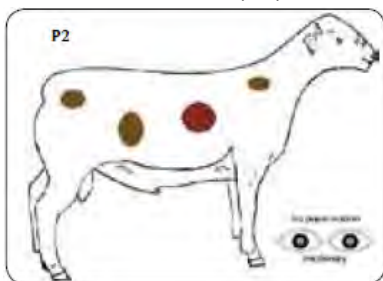
• **Poznámka:** Náznak pigmentace na řitním otvoru nebo rozmnožovacím ústrojí je nutný pouze pro P5.

Jakékoliv další hnědé nebo červené zbarvení v rounu, které není popsáno v definici P3, znamená kategorii P2.

Zvíře s více černými skvrnkami nebo fleky než těmi, co jsou popsány u P4 & P3, bude P1. Jakékoliv rusé skvrny po těle, na krku nebo na přední čtvrti jsou vadou.

P2:

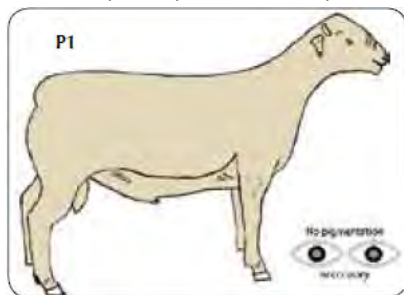
- a. Bílá ovce s hnědými nebo rusými skvrnami či místy, které jsou větší, než je popsáno u P3. Skvrny se v rounu mohou objevit na hlavě, na krku, na přední čtvrti, na podsadě a jinde po těle.
- b. Černé skvrny nebo malé tečky v rounu jsou jen na hlavě, krku a na podsadě, jak se popisuje u P4 a P3
- c. Na víčkách není přípustná žádná pigmentace

P1:

- a. Ovce s modrým jedním, nebo oběma očima
- b. Ovce se srstí kompletně zbarvenou, s jakýmkoliv jiným zbarvením v rounu, než je bílá
- c. Ovce s větším množstvím černého zbarvení, než se popisuje u P4 a P3, včetně černých teček po těle, na krku a na přední čtvrti

Poznámka: Samčí jehňata a samičí jehňata pod 60 a 50 kg v tomto pořadí, musí mít na očních víčkách pro výstavní účely náznak pigmentace.

Rouno: Symbol „H“

H5:

Krátká, volná, lehká směs srsti a vlny s přirozeně čistou, učesanou podsadou. Hlava by měla být pokrytá krátkými čistými výčesky.

Poznámka: Podsada definovaná pro zbarvení platí i pro srst. Fotografie ukazuje, že rameno (krajina záloktí) je u H5 čistá. („Kemp“ je ta velmi krátká srst, která je přitisknutá ke kůži.)

H4

Krátké, volné a lehké rouno, vlna převažuje na přední čtvrti a podsada je přirozeně čistá. Vlna je povolena až k vrcholku („korunce“) hlavy.

H4: Toto rouno je také velmi atraktivní a dobře se zpracovává, trochu více vlny je na přední čtvrti, ale na podsadě jsou stále krátké chlupy.

Větší množství vlny na přední čtvrti a vlna na korunce hlavy – rouno H4

H3 je ten poslední typ rouna, které je přípustné pro chovná zvířata. Povšimněte si tohoto rouna, protože bude méně línat a vzhled může začít trpět. H3 se může ve skutečnosti rozdělit na dva typy: ten typ s větším množstvím vlny a ten typ s větším množstvím chlupů – viz fotografie. Zástěra také patří pod hodnocení H3. Z praktického hlediska H3 lahodí oku, když je rouno ostříhané nebo zastřižnuté velmi na krátko: může vás to ale zklamat, když rouno znovu naroste a výsledkem bude neupravený vzhled! Na tohle se často zapomíná, když se na aukcích prodávají upravená zvířata.

H3

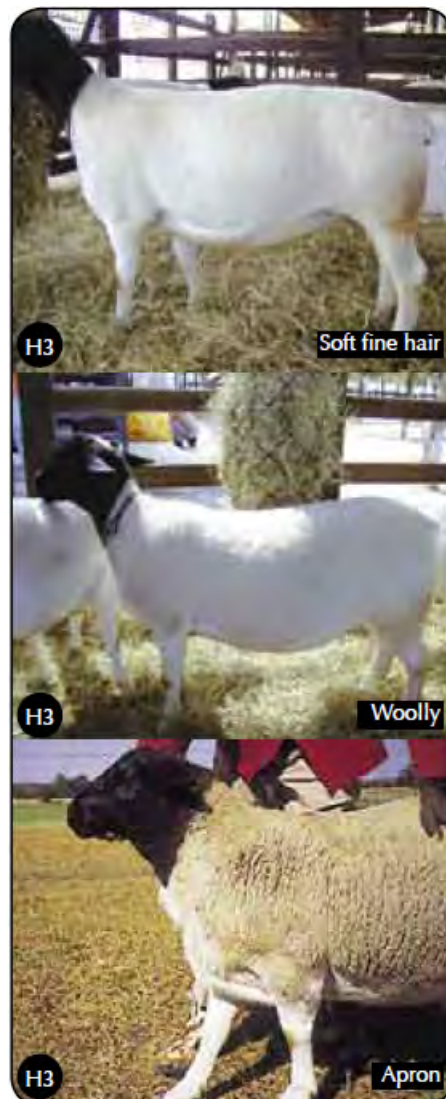
Krátké, volné rouno, které tvoří převážně vlna nebo měkká jemná srst s patrným *kemp* na vnějších stehnech. Měkká, lehká hříva nebo zástěrka jsou povolené. Vlna je dovolená dopředu od korunky.

Poznámka: Z vymezení zmizel atribut „lehké“ a podsada není čistá, ale spíš vlněná nebo osrstěná.

Měkké jemné chlupy (Soft fine hair)

Vlněná (Woolly)

Zástěrka (Apron)

H2

Tohle hodnocení není pro chovná zvířata, ale pro stádní zvířata, a z toho, jak je definované, uvidíte, že většinou jde spíš o nežádoucí rouno.

Vymezení: H2

- a) Téměř výlučně hrubá srst.
- b) Téměř výlučně vlna, která je velmi hustá.

H1

- a) Výlučně hrubá srst.
- b) Výlučně vlna (dlouhá a hustá).
- c) Hrubá, huňatá hříva.

H1: Tohle mluví samo za sebe a není to atraktivní. Pamatujte si, že tohle vypadá jako rouno u H2, ale není to směs vlny a srsti. H1 je buď jen vlna, nebo jen srst.

U rouna snižujte hodnocení u následujících znaků:

- a) Rouno je příliš husté a příliš dlouhé.
- b) Dlouhé rouno na podsadě dospělé ovce.
- c) Rouno je příliš řídké (velmi krátké rouno). *Když je rouno příliš řídké, tak se v těžkých podmínkách při silné expozici sluncem může spálit kůže na hřbetě a v tom místě už rouno znovu nevyroste.*

Poznámka: U jehňat buďte opatrní: jejich „skutečné“ rouno jim naroste teprve po prvním dospělém línání, ke kterému dochází, když jsou jehňata stará kolem 12 měsíců. Línání je také ovlivněno klimatickými podmínkami.

Třída

4

Vymezení

Třída je určená měrou, do jaké ovce odpovídá chovným standardům. Obecně musí působit proporčně vyváženě, osvaleně a vitálně. Důležitý je maskulinní vzhled u berana a femininní vzhled u ovce.

Ovci jsme vydefinovali od hlavy až po ocas a teď nás čeká to nejdůležitější určení. Třída „T“ se určí jako výsledek hodnocení B, G, D, P, H. Pro potvrzení třídy se doporučuje, abyste si stoupli o několik metrů dál a podívali se na obrázek, který máte před sebou. Pamatujte, že jste tohle zvíře už ohodnotili za možné nedostatky a třída musí odpovídat možným vadám. Například můžete mít krásné zvíře s krátkou spodní čelistí, která navenek není patrná. Nedovolte, aby třída získala navrch nad nedostatky, ale buďte při určování typu konzistentní a přesní. Definice mluví jasně:

Poznámka: Jakýkoliv sklon k jateční vadě znamená, že zvíře nemůže patřit do 5. třídy.

CVIČNÁ GALERIE

HD – Head - Hlava

HD-01

HD-01

Hlava neodpovídající typu

Dobry příklad hlavy, která neodpovídá typu. Je příliš krátká, je patrný lalok, je bez charakteru, nemá žádnou korunku. Celkově jde o mdlý typ – na porážku!

HD-02

HD-02

Propadlé čelo

Dobry příklad propadlého čela. Dejte si pozor, abyste si tohle nespletli s nadměrným „římským“ nosem. Plusovým bodem je

HD-03

HD-03

Plochý nos

Tohle kazí ideální tvar hlavy a může to bránit normálnímu dýchání.

HD-04

HD-04

Široký nos

Dobry příklad silného nosu s očima daleko od sebe, dostatečným pohlavním výrazem a širokým nosem.

HD-05

HD-05

Silná čelist

Povšimněte si rozdílů mezi horní a spodní čelistí. Buďte opatrní, aby dolní čelist nebyla příliš mělká. v tomto případě dobrá ochrana očí a „korunka“.

HD-06

HD-06

„Římský“ nos

Silný „římský“ nos s dobrou ochranou pro oči, krásným pohlavním výrazem, dobrou „korunkou“ a dobrou velikostí uší.

HD-07

HD-07

Obyčejná hlava

Velmi obyčejná hlava bez charakteru a s přílišným množstvím bílého zabarvení kolem očí. Hnědá barva srsti na tváři je nežádoucí.

HD-08

HD-08

Zušlechtěná hlava

Dobry příklad zušlechtěné hlavy s dobrým charakterem. Správný tvar uší, silná tlama a římský nos.

HD-09

HD-10

HD-11

HD-12

HD-09

Zušlechtěná hlava (zepředu)

Zušlechtěná hlava (zepředu). Ta stejná hlava jako na obrázku HD-08, ale zepředu. Nos je správný pro ovci, aby měla femininní vzhled.

HD-10

Šest zubů

Pomocí zubů určíte věk: 2-zuby = 12-14 měsíců 4-zuby = 18-20 měsíců 6-zubů = 26-30 měsíců 8-zubů (plná tlama) = 36 měsíců a víc. Opotřeбенí zubů závisí na typu potravy.

HD-11

Široký nos

Nos u tohoto berana je velmi široký a kazí jeho třídu. Pokud kazí vzhled zvířete, poměrně snižujeme hodnocení.

HD-12

Femininní nos

Podívejte se na něžný vzhled této ovce, s dobrými ušima, která odpovídají typu.

HD-13

HD-14

HD-15

HD-16

HD-13

Hlava neodpovídající typu

Srovnejte tuhle hlavu s hlavou předchozí ovce a uvědomíte si, že tahle hlava má k chovnému zvířeti velmi daleko. Dejte si pozor, aby stříhač z téhle hlavy nevytvořil hlavu přijatelnou.

HD-14

Femininní tvar hlavy

Dobrý příklad zušlechtěné hlavy se správně rostlými ušima.

HD-15

Femininní tvar hlavy

Ta stejná hlava ze strany. Pěkně dlouhá a silná se září přes „korunku“ (zasahující za základ růžků), což v kategorii zbarvení znamená P3.

HD-16

Pohlavní výraz

Beran s velmi maskulinní hlavou. Tmavé části před okem mezi záhyby se říká starcovo oko. Ochrana očí by mohla být lepší.

HD-17

HD-17

Neodpovídající typ

Tenhle beran šel na aukci na porážku, kvůli perskému typu jeho hlavy. Obvykle má tenhle typ hlavy také lesklé rouno.

HD-18

HD-18

Mělká spodní čelist

Tenhle beran má mělkou spodní čelist. Plemenný standard výtečnosti uvádí dobře tvarované, hluboké čelisti. Tenhle kus není jateční, ale my si můžeme pamatovat, že chceme čelist o trochu silnější.

HD-19

HD-19

Podkus spodní čelisti

Také se tomu říká papouščí tlama. Povolujeme o 2 mm kratší skus u dospělých zvířat a o 3 mm kratší u jehňat. Tohle je poměrně značný chovný defekt a měl by se důsledně znevýhodňovat.

HD-20

HD-20

Podkus čelisti

Všimněte si rozdílu více než 2 mm mezi spodní a vrchní čelistí, který z tohoto zvířete dělá jateční kus.

HD-21

HD-21

Dokonalá sada zubů

Plemenný standard se k tomuhle vyjadřuje zcela jasně, pokud víme, na co se máme dívat. Tohle je dokonalá sada zubů a povoluje se jen velmi malá odchylka, jak je vidět na HD-22 a HD-23.

HD-22

HD-22

Maximální povolený podkus

Podkus nebo předkus hodnotíme podle toho, jak zuby sedí. Rozdíl mezi touhle vadou a HD-23 umožňuje kolem 4 mm od podkusu do maximálního povoleného předkusu.

HD-23

HD-23

Maximální povolený předkus

Plemenný standard uvádí, že horní část vnitřní strany řezáků, se musí dotýkat horní dásně. Tenhle obrázek přesně tohle ukazuje.

HD-24

HD-24

Výměna zubů

Pokud zvíře shazuje svoje přední zuby, musí se pro ohodnocení použít sousední zuby. Z obrázku můžeme jasně vidět, že přiléhající zuby ční mimo dásně a kvůli tomu je tahle sada zubů podezřelá.

HD-25

HD-25

Dvojí řada zubů

Tahle dvojí řada zubů se zvenčí zdála být normální. Přišlo se na ni, když se tlama otevřela, aby se zkontroloval věk zvířete.

HD-26

HD-26

Křivé čelisti

Plemenný standard uvádí, že čelisti musí být silné a hluboké, musí k sobě dobře sedět a tlama má být dobře tvarovaná. Tyhle čelisti jsou křivé a zvíře půjde na porážku.

HD-27

HD-27

Křivá čelist

Deformace čelisti je jasně patrná na šikmém opotřebení zubů.

FQ-01

FQ-01

Nohy „do x“

Tenhle beran má stabilní přední čtvrt s nohama mírně „do x“. Když nohy příliš připomínají „x“ a zvíře příliš váží, spěnky mají tendenci se vytáčet se.

FQ – Forequarter – Přední čtvť

FQ-02

FQ-02

Zasunuté nohy

Tohle je příklad přední čtvrtě se zasunutýma nohama. Poznámka: tohle není příklad nohou „do x“. Nohy „do x“ znamená, že se nohy otvírají od kolenou dolů.

FQ-03

FQ-03

Široká přední čtvrt

Přesný opak té předcházející. Ramena jsou volná a schopnost chůze velmi špatná. Tento typ přední čtvrtě je nežádoucí a zvíře může být jediné jateční.

FQ-04

FQ-04

Široká přední čtvrt

Ta stejná přední čtvrt, jak ji vidíme zezadu. Volné rameno je jasně patrné.

FQ-05

FQ-05

Široká přední čtvrt

Když se takové přední čtvrtě přenesou do další generace, dokážete si představit, jaké to vyvolá komplikace při porodu. Pamatujte si, že jak se jednou hlava a přední čtvrt dostanou skrz porodní cesty, zbývající část jehněte už jen vypadne.

FQ-06

FQ-06

Úzká přední čtvrt
Přesný opak předchozí přední čtvrtě. V případě přední čtvrtě jako je tahle, je k dispozici jen velmi málo místa pro srdce, plíce a orgány, aby správně fungovaly, nemluvě o velikosti nařezaného masa.

FQ-07

FQ-07

Noha „x“ s překroucenou spěnkou
U téhle nohy si můžeme všimnout, že se spěnka vytáčí směrem ven. Překroucení na spodní části nepatří vždy k noze, která je „do x“, a může být samo o sobě vadou. Vadu může způsobit i špatné zastřihávání paznehtů.

FQ-08

FQ-08

Nohy „do x“
Dobrý příklad nohou „do x“, které se rozevírají od kolen směrem dolů.

FQ-09

FQ-09

Nohy prohnuté směrem ven (zepředu)
Tohle může být důsledek nedostatečného krmného programu, většinou jde o nedostatek vápníku. Může také ovšem jít o důsledek genetické výbavy nebo příbuzenské plemenitby. Největší problém u této vady představuje omezená schopnost chůze.

BR – Barrel – Trup

BR-01

BR-01

Trup - krátký
Tahle ovečka je příliš krátká. Nedostatek je zvláště zřejmý, protože má velmi dlouhý zadek. Délka těla se měří od stehna k prsu. Délka trupu se měří od kyčelní kosti těsně za rameno.

BR-02

BR-02

Trup - dlouhý
Tahle ovce má v porovnání s BR01 jak dlouhý zadek, tak i výjimečně dlouhý trup.

BR-03

BR-03

Silná bedra
Beran vpředu na fotografii má ve srovnání s beranem za ním silná bedra (tomuhle se také říká „zádový sval“).

BR-04

BR-04

Silná, nadměrná bedra
Tato ovce má velmi silná bedra, tak silná, že se zdá, jako by jí hřbet za rameny klesal, což není pravda.

BR-05

BR-05

Slabý hřbet/horní linie

Když je zádový sval slabý, zvíře většinou vypadá, jakoby bylo rozdělené na několik částí.

BR-06

BR-06

Dobře zakulacená žebra

Beran s dobře zakulacenými žebry a správně širokou zadní čtvrtí.

BR-07

BR-07

Osvazení hřbetu

Oválný tvar zádového svalu. Tento tvar patří k dobře vyvinutým bedrům. Zakulacenější tvar najdeme u nedovyvinutého zádového svalu a těla, které je ze strany zploštělé.

BR-08

BR-08

Čtyři odlišná osvalení

Jehněčí hřbet, žebírka. Povšimněte si množství tuku, které se odřezalo. Překrmování zvířat není ekonomicky udržitelné, protože to jen přidává tuk a snižuje hodnotu poraženého kusu.

SH – Shape – Tvar (Rámec)

SH-01

SH-01

Dobrá tvar/dobrá horní linie

Tahle mladá ovce má mimořádné rysy: krásný tvar s dobrou hloubkou, silným zádovým svalem a předpoklady pro kvalitní maso.

SH-02

SH-02

Tvar/horní linie

Srovnejte tuhle mladou ovce s tou předchozí. Tohle jehně má mírně slabší horní linii, méně svaloviny a kvůli svému rounu jednoduše není tak pěkná.

SH-03

SH-03

Beraní tvar těla

Ideální klínový tvar těla pro berana, těžší směrem dopředu.

SH-04

SH-04

Tvar těla bahnice

Ideální klínový tvar pro bahnici, těžší směrem dozadu.

HQ – Hindquarter – Zadní čtvrtě

HQ-01

HQ-01

Nohy prohnuté směrem ven (zezadu)

Tohle může být následek nedostatečného krmného programu, většinou chybí vápník. Může jít ovšem také o důsledek genetické výbavy nebo příbuzenské plemenitby. Největší problém u této vady představuje omezená schopnost chůze.

HQ-02

HQ-02

Vychýlené spěnky

Tato vada může být způsobena velmi měkkým podložím a úpravou paznehtů. Nelze vyloučit ani nedostatek minerálů nebo genetické příčiny.

HQ-03

HQ-03

„Kraví hlezna“

Tento defekt omezuje schopnost chůze a není pěkný na pohled. Také omezuje prostor mezi nohama, kde by mělo docházet k normálnímu vývoji vemene a varlat.

HQ-04

HQ-04

Dlouhé holenní kosti

Holeň je část nad hleznem. Tohle je dobré varování před špatnými předpoklady pro produkci kvalitního masa, je tu „příliš mnoho nohy“.

HQ-05

HQ-05

Dobře tvarovaná zadní část stehna (podkolenní šlachy)

Pokud tento obrázek srovnáme s HQ-04, všimneme si, že holenní oblast je mnohem kratší, což naznačuje, že zvíře bude mít mnohem kvalitnější maso.

HQ-06

HQ-06

Cliff-hanger

Tvar této zadní čtvrtě mluví sám za sebe a je to známka předpokladů pro podřadnou kvalitu masa. Tenhle tvar vypadá strašně a zvíře by se mělo porazit.

HQ-07

HQ-07

Tvar zadní čtvrtě

Tohle je tvar slabé zadní čtvrtě, téměř cliff hanger. Umístění kyčelní kosti, pánevní kosti a kyčlí je důležité pro ideální tvar porodních cest a jejich otevření.

HQ-08

HQ-08

Rovné hlezno

Toto je jateční defekt. Nesnižujte hodnocení v případě pokročilého těhotenství. Tento znak vždy hodnotte za přirozených podmínek. Buďte opatrní, protože tohle může být výrazná vada příbuzenského křížení.

HQ-09

HQ-09

Silné hlezno

Tohle je pěkné, dobře posazené hlezno, které umožňuje zvířeti dobře chodit a pomáhá při udržování rovnováhy a s udržením kontroly nad pohybem při páření. Všimněte si, že loket je v jedné linii s podkolenní šlachou.

HQ-10

HQ-10

Slabá spěnka

Dobry příklad slabé spěnky. Podívejte se, jak se zadní pazneht dotýká země. Tohle je zásadní defekt příbuzenské plemenitby a mělo by to snížit vaše hodnocení.

HQ-11

HQ-11

Zastřihávání spěnek & paznehtů

Kvůli nezastřiženému paznehtu je tahle spěnka diskutabilní.

HQ-12

HQ-12

Zastřihávání spěnek & paznehtů

Předchozí nezastřižený pazneht je zastřižen a noha hned vypadá lépe. Když zvířata chodí po měkké půdě nebo po trávě, tak se paznehty správně neochodí a měly by se pravidelně zastřihávat.

HQ-13

HQ-13

Rozštěpené paznehty

Levý zadní pazneht je ve srovnání s pravým příliš rozštěpený. V těžkých podmínkách, jako je tvrdá step s kamením atd., se tenhle pazneht poškodí a následkem budou možné infekce.

HQ-14

HQ-14

Umístění stydké kosti

Podívejte se na umístění zadních nohou. Mezi nohama je dostatek prostoru pro dobrý vývoj vemene. Tento tvar je také důležitý pro umístění stydké kosti, díky kterému je potom dostatečné místo pro snazší porod jehňat.

HQ-15

HQ-15

Krátký, kulatý zadek

Soustředíme se na předpoklady kvalitní produkce masa. Tahle zadní čtvrt je krátká a kulatá a kvůli tomu je pro produkci kvalitního masa nedostatečná.

HQ-16

HQ-16

Tvar zadku

Tenhle beran má dlouhý a rovný zadek s dobrými nohama. Hloubka slabin mohla být lepší.

			
HQ-17 <u>Zkracování ocasu</u> Tahle jednoduchá operace se dá provést velmi snadno. Speciálními kleštěmi se na ocas umístí kastrační kroužek a to mezi druhý a třetí obratel.	HQ-18 <u>Zkracování ocasu</u> O šest dní později se použije gilotinový řezák na odstranění ocasu. Potom se použije dezinfekční sprej. Další metodou, jak zkracovat ocas, je pomocí chirurgických kleští (sterilizace plynem).	HQ-19 <u>Zkracování ocasu</u> Výsledek z pohledu ze strany ukazuje, že ocas byl zkrácený v linii se stehnem. Krásný pohled! Nezkracujte ocasy příliš.	RP-01 <u>Dlouhý šourek</u> Když je šourek příliš dlouhý, působí na něj vnější vlivy, může se potlouct a může vzniknout problém s kontrolou teploty semene. Neexistuje žádná dělicí čára, ale měli bychom se řídit selským rozumem.

RP – Reproductive organs – Reprodukční orgány

			
RP-02 <u>Rozštěpený šourek</u> Hodnocení snižujeme při rozštěpu šourku, který je hlubší než 1,5 cm.	RP-03 <u>Rozštěpená varlata – extrémní případ</u> Jedním z důvodů, proč existuje omezení na rozštěp šourku, je tento extrémní případ. Obě varlata jsou špinavá, což způsobila močová trubice, který mezi nimi vede.	RP-04 <u>Nesouměrná varlata</u> Odlišně velká varlata jsou nežádoucí a mohou ukazovat na několik problémů. Na tohle bychom měli pohlížet kriticky a za pomoci veterináře.	RP-05 <u>Jedno varle (Kryptorchismus)</u> Jedno varle se zaklínilo v tříselném kanále. Jde o dědičnou vadu a zvíře by se mělo porazit.

RP-06

RP-06

Ideální velikost i tvar
Dobře tvarovaná varlata společně s dobrým počtem spermií jsou důležitá.

RP-07

RP-07

Překroucená varlata
K tomuhle dochází velmi vzácně. Někdy si toho povšimneme jen, když je beran uvolněný. Když je beran chodí, nebo ho honíme, vytáhne svá varlata nahoru a všechno se zdá být v pořádku.

RP-08

RP-08

Velikost rozmnožovacího ústrojí
Ústrojí berana nalevo je příliš malé a mělo by se zkontrolovat. Pamatujte také na provádění testů plodnosti a množství spermií u beranů.

RP-09

RP-09

Postitida (zánět předkožky penisu)
Kvůli této nemoci se musí provést zvláštní kontrola. Může se rychle rozšířit a nakazit i ovce. Prevence je lepší než léčba, když se jednou vaše stádo nakazí, je extrémně obtížné nemoc zastavit nebo kontrolovat její šíření.

RP-10

RP-10

Velikost rozmnožovacího ústrojí
Příklad málo vyvinutého ústrojí u levé ovce.

RP-11

RP-11

Rozmnožovací ústrojí
Ovce napravo má menší ústrojí, které má umístěné mnohem výš, než ovce nalevo. Ovce nalevo je blíže normálu a už se u ní začíná vyvíjet vemeno – na něco to možná ukazuje!

RP-12

RP-12

Vemeno
Dvojčata se krmí z dobře vyvinutého vemene.

PG-01

PG-01

Pigment na strucích - Dorper
Podívejte se na tu krásnou pigmentaci na tomhle vemenu a strucích. Názna pigmentu je nutná pro chovná zvířata.

PG – Pigmentation – Pignentace

PG-02

PG-02

Růžové oční víčko/modré oko

Růžové oční víčko, které je vidět na tomhle obrázku, je v pouštních podmínkách náchylné k rozvoji rakoviny. Modré jedno, nebo obě oči jsou defektem.

PG-03

PG-03

Oční pigmentace

Dobrá pigmentace na očním víčku téhle bílé Dorperky. Všimněte si, že hnědá se chápe jako pigmentace, a tohle je proto hodnoceno jako 100% pigment.

PG-04

PG-04

Pigmentace

Dobrá pigmentace na strucích bílé bahnice Dorper. Vemeno téhle mladé ovce je dobře vyvinuté.

PG-05

PG-05

Pigmentace

Tohle je dobrá pigmentace u bílé Dorperky, u ovce Dorper je vyžadována 50% pigmentace. U Bílé Dorperské ovce je pro hodnocení P5 přípustná jen skvrna nebo zabarvení

Type – Typ

Type-01

Typ-01

Proporce

Tahle ovce má špatné proporce. Nohy jsou příliš slabé a příliš dlouhé, trup je příliš krátký, tělo nemá dobrý tvar na ovci a zaostává v předpokladech pro produkci kvalitního masa.

Type-02

Typ-02

Dobrá forma

Když srovnáme tuhle ovci s tou předchozí, uvidíme, že jde o přesný opak: pěkně vyvážená, správná délka a hezký typ.

Type-03

Typ-03

Nežádoucí typ ovce

Podívejte se na zadní čtvrt, která je menší ve srovnání se zbytkem těla. Pro komerční účely bude hodnocená pouze jako 2. třída.

Type-04

Typ-04

Perský typ

Přestože se tohoto typu používalo k vyšlechtění plemene, dnes se spousta neodpovídajících typů nechává porazit, protože mají příliš mnoho znaků perských ovcí.

Typ-05

Typ-05

Femininita

Podívejte se na krásný femininní vzhled, dobrý tvar i třídu, a dobré předpoklady pro produkci masa u této ovce.

Typ-06

Typ-06

Třída

Těhle je diskutabilní téma. Tenhle mladý beránek byl ohodnocený jako 5. třída. Má dobře vyvážené tělesné proporce. Vzhled je příjemný díky dobře padnoucím rounu.

Typ-07

Typ-07

Tohle je hlava berana na obrázku Typ-06, kde vidíte dobrý samčí vývoj na to, že jde o beránka.

Typ-08

Typ-08

Dobrá šířka zadní čtvrtě s krásným obloukem mezi nohama. Umístění stydké kosti u tohoto berana je perfektní dědičný znak pro přenesení na potomky, protože pak dojde k ideálnímu otevření porodních cest.

CP – Colour pattern – Zabarvení, pigmentace

Typ-09

Typ-09

Dlouhý, dobře osvalený beran, mohl by mít silnější hlavu.

Typ-10

Typ-10

Dlouhý, dobře osvalený beran s dobrým připojením ve slabinách, dobrou délkou těla a hezky vyváženými proporcemi.

CP-01

CP-01

Zbarvení typu P2

Když zbarvení zasahuje za rameno, zvíře spadá do kategorie P2 a nemůže se kvalifikovat jako chovné. Když zbarvení zasahuje pod koleno, aniž by byl patrný zlom na dělicí čáře, zvíře patří do P2.

CP-02

CP-02

Zbarvení na Bílé Dorperce

Černá barva po těle nebo na přední čtvrti je defektem. Celkem je na hlavě, krku a podsadě pro P3 povoleno 10 cm hnědé/červené barvy v průměru, což stále splňuje podmínky pro chovné zvíře.

CP-03

CP-03

Nepřerušovaná záře

Nepřerušovaná záře, která rozděluje černou na dvě poloviny, řadí zvíře do P2 a nemůže být chovné.

CP-04

CP-04

Skvrna na rozmnožovacím ústrojí

Skvrna o velikosti 10 x 20 cm je povolena u ovce. Pamatujte, že nesmí být větší než 10 cm, aby zvíře splňovalo podmínky pro P3, a potom už není dovolené žádné zbarvení na podsadě.

CP-05

CP-05

Skvrnky

Skvrnky jsou běžnější u ovcí spíše než u beranů. Několik skvrn je povoleno u starších ovcí. Pokud skvrnky škodí vzhledu zvířete, kus nemůže být zařazený mezi chovné.

CP-06

CP-06

Skvrna na předkožce

Skvrna o velikosti 10 x 20 cm je dovolená na předkožce berana, ale na podsadě nesmí být žádné další zbarvení. Zbarvení opět nesmí přesahovat šířku 10 cm.

CP-07

CP-07

Skvrna na rameni

Skvrna, jako je tahle, která nepřesahuje za rameno a nesáhá pod koleno na přední čtvrti, řadí zvíře do P3.

CP-08

CP-08

Černá přední čtvrt

Černá hlava, krk a hrudník jako tenhle, budou P3 a zvíře splňuje podmínky chovu.

CP-09

CP-09

Černá na přední čtvrti

Když černá na přední čtvrti probíhá mezi nohama na hrudník, může zasahovat v linii se zadní částí ramene, kde začíná podsada. Na tomhle obrázku můžeme černou rozeznat jen mezi předními nohama.

CP-10

CP-10

Černá hlava a krk

Když se černá dotýká krku nebo ramene, hodnocení se snižuje na P3. Mimo to je navíc dovolená skvrna o celkové velikosti 10 cm na podsadě.

CP-11

CP-11

P2 - zbarvení

Na zadní části těla ovce je povolené větší zbarvení. Skvrna do velikosti 20 x 10 cm je povolená směrem dolů od rozmnožovacího ústrojí, ale potom už se další zbarvení na podsadě nedovoluje. Tento příklad dostane hodnocení P2.

CP-12

CP-12

Černý šourek

Černá srst na šourku je na podsadě a je dovolená skvrna o velikosti 10 cm. Tenhle šourek získá hodnocení P2.

CP-13

CP-13

Zbarvení na hlavě

Dělicí čára pro zbarvení na hlavě jsou růžky, nebo pokud jde o bezrohovou ovci, tak základ pro růžky. Zbarvení zasahuje za základ růžků směrem dopředu a zvíře bude P3.

CP-14

CP-14

Zbarvení na tváři

Pokud by tohle bylo jediné bílé zbarvení na jinak černé hlavě, potom by zvíře dostalo hodnocení P3. Jakékoliv zbarvení vpředu před základem růžků bude hodnocena jako P3.

CP-15

CP-15

Zbarvení na hlavě

Tohle je bílé místo na jinak zcela černé hlavě, které zasahuje přes základ růžků a hodnocení je tak P3.

CP-16

CP-16

Žádné zbarvení okolo očí

Ideál představuje černá okolo očí a zvíře bude splňovat podmínky pro P5 jak je vidět na fotografii. Poznámka: Žádný případ zbarvení okolo očí se neřadí do P4.

CP-17

CP-17

Bílá nebo hnědá okolo očí

Náznačky bílé nebo hnědé barvy okolo očí jsou přípustné jen v rámci P3. Když by tahle barva byla výraznější (střední zbarvení), hodnocení zvířete by bylo sníženo na P2.

CP-18

CP-18

Bílá nebo hnědá okolo očí

Pokud je bílé v očním okolí příliš mnoho, hodnocení zvířete snižujeme, a daný kus nemůže být zařazen mezi chovné. Tady bude hodnoceno jako P2.

CP-19

CP-19

Bílá nebo hnědá okolo očí
Pokud je bílé v očním okolí příliš mnoho a zasahuje do tváře, zvíře bude hodnoceno jako P1.

CP-20

CP-20

Bílá nebo hnědá okolo očí
Pokud bude bílá barva okolo očí příliš výrazná a bude zasahovat do tváře, zvíře bude hodnoceno jako P1. Tohle platí i pro hnědou barvu. Hnědá se považuje za cizorodou barvu.

CP-21

CP-21

Zbarvení P2
Když barva zasahuje přes dělicí čáru na koleno a není zde žádný zlom, hodnocení je P2.

CP-22

CP-22

Zbarvení P3
Když je na dělicí čáře skvrna, je povolený celkový průměr do 10 cm. Skvrna se potom počítá jako součást podsady.

CP-23

CP-23

P2
Dělicí čarou je patní hrbol. Zbarvení je nad tímto bodem, tzn. na těle, a zvíře proto dostane známku P2. Bez skvrny na hleznu by tenhle kus mohl dostat hodnocení P4.

CV-01

CV-01

Rouno – chlupatý typ
Tahle ovce dostane hodnocení H2 za rouno, protože je velmi chlupaté a husté.

CV-02

CV-02

H5 - rouno
Tahle ovce má pěkné, čisté předloktí a podsadu, pěknou, čistou hlavu, a proto získá maximální počet bodů.

CV-03

CV-03

H3 – dva typy
Pro H3 existují dva typy rouna. Typ s vlnou (ovce vzadu) a chlupatý typ. Pamatujte, že u obou typů musí být směs srsti a vlny, a rouno nesmí být příliš husté, aby splňovalo podmínky pro H3. Všimněte si delšího rouna na podsadách.

CV – Couvering – Pokrytí (rouno & srst)

CV-04

CV-04

H3 - vlnitá

Tohle zvíře má na podsadě vlnu, ale dobrý náznak srsti na vnějším stehnu, což ukazuje na dobré smíšené rouno.

CV-05

CV-05

Rouno H5/4

Rouno tohoto berana je méně husté, s trochou srsti na podsadě. Na předním rameni/předloktí je vlna, a to z této ovce dělá H4 na místo H5.

CV-06

CV-06

Rouno H5

Toto rouno je ideální H5, které tak velmi snadno líná. Podívejte se na krátkou čistou podsadu s čistým předloktím a ramenem.

CV-07

CV-07

H5 – línání

Další příklad línání u H5 ve stepních podmínkách, s trochu hustší vlnou, ale s pěkně čistou podsadou a ramenem.

CV-08

CV-08

H3 – hřívá

Tahle ovce má měkkou hřívu. Hřívá je projevem mužských hormonů, a proto je třeba být velmi opatrný, aby se tento prvek nepřenesl na ovce. Důsledek maskulinity u ovcí by byl pro rozmnožování katastrofický.

CV-09

CV-09

H3 - rouno

Spíš vlnitější rouno typu H3, které také žádoucím způsobem líná, ale se spoustou znečištění. Krátké, volné a lehké rouno je ideální.

CV-10

CV-10

Černá na přední čtvrti

Zástěrka je maskulinní znak a téměř výlučně ji najdeme u beranů. Tohle zvíře splňuje požadavky H3 a může být zařazeno mezi chovné kusy.

CV-11

CV-11

H5 - rouno

Bílá Dorperka s rounem známky H5, které jistě vylíná k dokonalosti.

CV-12

CV-12

H5 - rouno

Krásný příklad rouna s hodnocením H5 u ovce. Můžeme jasně vidět čisté rameno a předloktí se směsí vlny na přední čtvrti a samozřejmě s čistou podsadou. Tento typ rouna bude zcela jistě línat a bude vždy vypadat upraveně.

CV-13

CV-13

Genetický přenos typu rouna

Jaká máma, takový syn. Tady je patrný přenos genů spojených s rounem. Pamatujte si, že ke konečnému růstu rouna dochází kolem 12 až 14 měsíců. Přestože jsou typ rouna a zbarvení až na druhém místě po tvaru těla, velikosti a protučnění, mají ekonomickou hodnotu při prodeji a v pracovních nákladech.

CV-14

CV-14

H5 – pokrytí hlavy

Ideálním pokrytím hlavy je krátká srst ležící přitisknutá na kůži.

CV-15

H5 - rouno

Skvělý příklad rouna H5 na zadku této ovce. Během bahnění není možné, aby se krev zachytila ve vlně, a tak přitahovala mouchy apod. Dejte si za cíl, abyste své ovce takhle vyšlechtili.

CV-16

H5 – rouno

Tady vidím ideální, příjemné rouno zepředu. Zabraňuje znečištění semínky trav, které jsou lepivé, a přichytávají se na vlnu. Protože přední částí zvíře neustále proniká do keřů a trav, tohle rouno zabrání zbytečnému podráždění [kůže]. Dokonalé umístění nohou, šířka hrudníku, velikost kostí, nohy velmi mírně „do x“: to všechno dělá tuto ovci velmi výjimečnou. Má krásný postoj.

CV-17

CV-17

H4 – pokrytí hlavy
Vlna je dovolená po „korunku“ hlavy.

CV-18

CV-18

H3 – pokrytí hlavy
Vlna je dovolená přes „korunku“.

CV-19

CV-19

H1 – hřívá z hrubých chlupů
Hřbetní typ hrubé, chlupaté hřívý. V rámci hodnocení rouna jde o vadu.

CV-20

CV-20

H1 – hřívá z hrubých chlupů
„Lví“ typ hrubé chlupaté hřívý. V rámci hodnocení rouna jde o vadu.

UP – Upgrading – Vylepšování

UP-01

UP-01

Vylepšujeme
V rámci tohoto projektu se použilo bahnic z 2. třídy (druhého výběru), v kombinaci s chovnými berany, aby se zlepšila úroveň stáda. U potomků můžeme vidět zlepšení, které ilustruje fakt, že *beran je půl stáda*.

UP-02

UP-02

Vylepšujeme
Další pohled na skupinku bahnic druhého výběru s jejich jehňaty.

UP-03

UP-03

Vylepšujeme
Tento typ přední čtvrtě byl běžný u bahnic druhého výběru, které byly v projektu použity.

UP-04

UP-04

Vylepšujeme
Tento typ berana, který má dobře proporčně vyvážené tělo, dobrou délku těla, dobře umístěné nohy s dobrou zadní čtvrtí a dlouhými podkolenními šlachami, přinesl dobré výsledky při zlepšování úrovně stáda.

UP-05

UP-05

Vylepšujeme

Tento beran byl také použit v rámci programu na zlepšení, a velkou měrou také při umělém oplodnění, s výtečnými výsledky. Podívejte se na dobrou délku těla, která byla jedním z nedostatků u ovcí.

UP-06

UP-06

Vylepšujeme

Aby se vylepšilo slabé zbarvení (bahnice vpravo), použijte berana s výrazným zbarvením. Dokonalým výsledkem je jehně uprostřed!

GN-01

GN-01

Okolo jednoduchého žlabu

Berani s dobře vyvinutými varlaty. Tento žlab je vyrobený z 60 cm pneumatiky, vyříznuté, aby tvořila základ, a barelu o objemu 200 litrů, který je na obou koncích otevřený.

GN-02

GN-02

Okolo automatického krmítka

Tohle krmítko je odolné vůči povětrnostním vlivům a vejde se do něj asi pět pytlů krmiva. Jeho výška je upravitelná a proud krmiva lze regulovat. Nakrmí se z něj patnáct dospělých ovcí zároveň, nebo mnohem více jehňat.

GN-03

GN-03

Přístřešky

Nepodceňujte hodnotu něčeho takového pro usnadnění svého hospodaření. Voda a solný liz jsou nedaleko a v poledne najdete všechny vaše ovce na jednom místě ve stínu a budete je moci prohlédnout.

GN-04

GN-04

Přístřešky

Tenhle nápad ovce také vytáhne z přirozeného prostředí klíšťat, která se schovávají pod keři. Výsledkem je méně problémů s klíšťaty, méně dezinfekčních lázní.

GN-05

GN-05

Umístění vybavení

Naplánujte si umístění zdroje vody a lizu v blízkosti slušného stromu.

GN-06

GN-06

Zásoby

Pokud to jde, shromažďujte si kvalitní krmivo. Je prostě příliš drahé kupovat krmivo v období mimo pastevní sezonu.

GN-07

GN-07

Svěrák na krk

Jednoduchý a praktický způsob, jak zvládnout vaši ovci, pokud je problém s porodem. (Tahle bahnice dostane H2 za rouno, protože je v něm hodně vlny a je velmi husté.)

GN-08

GN-08

Značkování bahnic během připouštění

Během připouštění, se většinou používá „doplňkového“ berana, aby se určilo, které ovce nezabřezly. Červená barva se použila během prvního cyklu a modrá během druhého.

GN-09

GN-09

Zvonek

Tenhle zvonek je uvázaný kolem krku jehněte, aby odstrašil dravce.

GN-10

GN-10

„Drbadlo“

Praktický způsob, jak ovčím pomoci, aby se mohly samy poškrábat a ulevit si od svědění

Zpracoval: Ing. Jaroslav Rucki, Vendryně 11/2015 až 03/2016

Korektor: MVDr. Dita Kolářková, Ing. Vladimír Bařina, Ph. D.

©

Applied Technology – Apple

World Federation of Dorper Breeders Societies

